

-re, -remos, -reis, -ren, port. -r, -res, -r, -mos, -rdes, -rem, și se întrebuiștează exact în aceleași împregiurări în care se întrebuiștează și timpul românesc.

Originea futurului conjunctivului spaniol și portughez se pune în futurul II indic. latin de *Diez* (Gramm. Ved. 528, 1007 nota), care se bazează pe terminația veche spaniolă a p. I s. -ro pro-rē precum și pe întrebuiștarea acestui timp în aceleași împregiurări în care se întrebuiște și futurul II indic. latin. Împregiurarea însă că terminația -re de la prima persoană a timpului românesc, pe care *Diez* nu-l cunoștea, este cu totul contrarie analogiei provocate de persoanele I singulare de la toate celelalte timpuri, precum și aceea că terminația mai veche a timpului spaniol -ro apare numai sporadic și a putut lesne proveni prin analogia aceleleași persoane de la prezentul indicativului, ni dău puternice bănueli că forma de timp spaniolă, portugheză și românească care ne preocupă și are originea în perfectul conjunctivului latin, cu atât mai mult cu cit futurul II indic. și perfectul conjunct. latinești, după cum la formă erau mai identice, tot astfel la întăles se confundau în propozițiile condiționale.

b) Sintactice,

a) În vreme ce în limba de astăzi articolul se întrebuiștează totdeauna la sfîrșitul substantivului, exceptinduse numai genitivul și dativul numelor proprii masculine, unde se întrebuiștează articolul totdeauna înaintea (omul, omului; casa, casei; etc.; Petru, lui Petru), în sec. XVI se găsesc exemple de întrebuiștarea articolului înaintea numelor proprii feminine de genitiv-dativ: *ιακα μθεριην ταλε ιη Γαρλ φινβα φεчорь*, Bibl. Or. Fac. XVIII, 10; *сп8серж тарж ιη тамар ιакктьж*